

Міністерство освіти і науки України
«ARTIFEX» Університет в Бухаресті
Державна вища професійна школа в Коніні
Державна вища технологічно-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі
Державний біотехнологічний університет
Європейський гуманітарний університет у Вільнюсі
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
Південночеський університет в Чеських Будейовицях
Полтавський державний аграрний університет
Приватний заклад вищої освіти
«Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»
Турецький Гіресунський університет
Університет Миколаса Ромеріса
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Львівський національний університет природокористування
Кафедра обліку та оподаткування

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ:
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ**

***МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

22-23 березня 2023 р.

Частина 1

ЛЬВІВ 2023

УДК 330.341.1:005.92

О-17

Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2023 р. **Ч. 1.** Львів: ЛНУП, 2023. 462 с.

ISBN 978-617-7915-96-5

Організаційний комітет:

Людмила ГНАТИШИН – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Станіслав ВАСИЛШИН – д.е.н., професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Державний біотехнологічний університет;

Катерина ПИЛИПЕНКО – д.е.н., професор кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького;

Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА – доктор наук, професор, Державна вища професійна школа в Коніні, Польща;

Рафаел ЧІЛОЧІ – професор, декан факультету економічного інжинірингу та бізнесу, Технічний університет Молдови;

Оксана ПРОКОПИШИН – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування, відповідальний секретар конференції;

Наталія ЖИДОВСЬКА – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Ольга МАЛЕЦЬКА – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Наталія ТРУШКІНА – к.е.н., старший дослідник, професор кафедри маркетингу, фінансів, банківської справи та страхування, ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»;

Любов ДРАНУС – к.е.н., доцент кафедри менеджменту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили;

Наталія КАНЦЕДАЛ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державний аграрний університет;

Ольга ЛЕГА – к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державний аграрний університет;

Ірина ГУМЕНЮК – к.е.н., доцент, в. о. керівника Навчально-наукового інституту економіки, фінансів та діджиталізації, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»;

Марина ПОЛЕГЕНЬКА – к.е.н., доцент кафедри економіки, Дніпровський державний аграрно-економічний університет.

У збірнику представлено матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти». Результати наукового пошуку можуть бути використані для подальших наукових досліджень та формування нових наукових ідей.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

За вигляд, зміст, достовірність та відсутність плагіату у тезах відповідають автори.

ISBN 978-617-7915-96-5

© *Львівський національний університет природокористування, 2023*
Кафедра обліку та оподаткування, 2023

Брюх О., Канцедал Ю.	ОРЕНДА ПАСІКИ: НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ	302
Бугріменко Р.	СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	305
Вагнер І., Демко І.	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЗА НОРМАТИВНИМИ ВИТРАТАМИ ВІДПОВІДНО ДО СУЧАСНИХ УМОВ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ	308
Василішин С., Ярова В.	НОВАЦІЇ ВЕДЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ – 2023	311
Васильєва Л.	ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	314
Велієва В.	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	316
Гавриленко Н.	ОФІСНІ ВИТРАТИ: ОБЛІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕЯКИХ ТОП-ОБ'ЄКТІВ	318
Гаркуша К.	ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ	321
Гнатишин Л.	ОБЛІК ВИТРАТ ЩОДО ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ САДІВНИЦТВА	324
Губарик О.	МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	327
Дем'яненко Т.	РОЗБІР ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	330
Дуда Г.	ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПИСІВ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	333
Дутчак І.	ВИЗНАННЯ РИЗИКУ ЯК СПЕЦИФІЧНОГО ОБ'ЄКТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	336
Єрмолаєва М., Звягольська О.	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ В ДЕРЖАВНИХ ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	339
Єрмолаєва М., Приведенна В.	СУТНІСТЬ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЯК ОБ'ЄКТА ОБЛІКУ	341
Єрмолаєва М., Соколовська А.	ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	343
Заболотний В., Аврамчук В.	УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ В МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ	345
Завора О.	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ В УМОВАХ АВТОМАТИЗАЦІЇ	348
Ільчина Л.	ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	350
Ілляшенко С., Ілляшенко Н.	ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО СТАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ	352
Луценко О., Поливана Л., Ковалевська Н.	ОРГАНІЗАЦІЯ СТАТИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	355
Мацьків Г., Райтер Н.	УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ	357
Мирончук З., Ціцька Н.	ОБЛІК І КОНТРОЛІНГ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	360
Канцедал Н.	ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ОЦІНКИ: ПОНЯТІЙНА БАЗА	363

УДК 657.9

Канцедаль Н.

*к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава*

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ОЦІНКИ: ПОНЯТІЙНА БАЗА

Оцінка є ключовим поняттям бухгалтерського обліку, оскільки упродовж всієї історії його як науки вчені прагнули знайти методологічні рішення для визначення справжньої цінності об'єктів обліку. Поняття «оцінка» тісно пов'язане з поняттями «інформація», «оціночна діяльність», «управління».

Питання оцінки беруть початок від системи облікових реєстрів давньоримської бухгалтерії і на ранніх етапах вони вирішувались стихійно – переважно за бажанням зацікавлених осіб. Ґрунтовні дослідження даного питання свідчать про те, що в історії бухгалтерського обліку «немає іншого такого ж складного питання, як проблема оцінки» [1, с. 10].

Класики бухгалтерської наукової думки розглядали оцінку переважно як грошовий вимірник майна. Проте реформування системи бухгалтерського обліку, початок якого в Україні припадає на кінець 1990-х років, стало індикатором для пошуку нових підходів до визначення сутності бухгалтерської оцінки. В наукових дослідженнях Н. Малюги з питань оцінки, проведених у 1998-1999 рр. наголошується про необхідність вирішення організаційно-методологічних проблем оціночної діяльності, викликаних «новими умовами, в яких діють підприємства України», а також окремих питань «з оцінки і відображення в обліку таких об'єктів основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних запасів, грошових коштів і коштів в розрахунках» [1, с. 4-5].

Трансформація економічного середовища у період 2000-2022 рр. стала причиною багатоваріантності інформаційних характеристик об'єктів бухгалтерського обліку, що актуалізує потребу пошуку оптимальних методик, які б забезпечили найбільш повне розкриття інформації про їх реальну цінність.

Логічний шлях до пізнання економічної сутності бухгалтерської оцінки можна представити наступною послідовністю: 1. Об'єкти обліку складають субстанціональну основу вартості. 2. Категорія «вартість» становить методологічну базу бухгалтерської оцінки. 3. Методологічну основу обліку як суспільної економічної науки становлять процедури виміру, тобто використання міри. 4. Використання міри на засадах наукової обґрунтованості, права, моралі і свобод сприятиме узгодженості функцій обліку з іншими функціями управління, орієнтованими на забезпечення і збереження національних інтересів України [2, с. 20].

До основних понять, що дають розуміння економічної сутності оцінки, відносяться: «процес оцінки», «технологія оцінки», «мета оцінки», «об'єкт оцінки», «суб'єкт оцінки», «дата оцінки».

Оцінка – це спосіб вираження об'єктів обліку у грошовому вимірнику.

Процес оцінки передбачає застосування спеціальної процедури, що дозволяє оцінити вартість відповідних об'єктів обліку. Така процедура називається технологією оцінки.

Технологія оцінки – це процес, що включає наступні етапи: 1) визначення об'єкта оцінки; 2) визначення мети оцінки; 3) визначення можливих способів оцінки; 4) визначення (розробка) найбільш ефективного методу оцінки; 5) збір та аналіз необхідної інформації для оцінки; 6) зіставлення вартостей, отриманих різними способами та встановлення найбільш достовірної оцінки; 7) формулювання остаточного висновку та фіксація вартості об'єкта в системі обліку.

Мета бухгалтерської оцінки – це основне завдання, яке необхідно вирішити в результаті оцінки, що передбачає: 1) встановити повне найменування об'єкта оцінки; 2) визначити, до якої економічно однорідної групи належить об'єкт оцінки для вибору адекватної методики оцінювання; 3) здійснити ідентифікацію об'єкта оцінки в системі рахунків бухгалтерського обліку для подальшої реєстрації в обліковій системі.

Об'єктом оцінки є конкретний об'єкт обліку. Суб'єктом оцінки може бути фізична або юридична особа, яка застосовує процедуру оцінки згідно наданих їй повноважень у відповідності з чинним законодавством.

Дата оцінки – це документально зафіксований момент часу, на який здійснена оцінка.

В Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» поняття оцінки згадується при висвітленні принципів бухгалтерського обліку (ст. 4) та питань інвентаризації (ст. 10), однією з завдань якої є підтвердження наявності, стану та оцінки активів і зобов'язань.

Періодична потреба теоретичного переосмислення економічної сутності й методологічних прийомів бухгалтерської оцінки обумовлена існуючими й наростаючими потенційними суспільними загрозами національного і глобального рівня, такими як обмеженість і вичерпність ресурсів, епідемії, війна, голод, що безпосередньо впливають на реальну вартість об'єктів бухгалтерського спостереження.

Список використаних джерел:

1. Малюга Н. М. Оцінка в бухгалтерському обліку: теорія, практика, перспективи (на прикладі підприємств Житомирської області) : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Малюга Наталія Михайлівна ; Ін-т аграрної економ. Укр. акад аграрних наук. К., 1999. 23 с.

2. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології обліку у працях корифеїв бухгалтерської думки. *Облік і фінанси*. 2018. № 2(80). С. 16.-23. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/566/>

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>